

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-350-17>

УДК 338.45:656.2

JEL classification: L10; M21

ТВОРОНОВИЧ Вікторія

Національний транспортний університет

<https://orcid.org/0000-0002-8173-8343>

e-mail: tvoronovich@ukr.net

КУЛАЧОК Володимир

Національний транспортний університет

<https://orcid.org/0009-0005-8567-2416>

e-mail: cg556bl@gmail.com

ТОКАРЕВ Дмитро

Національний транспортний університет

<http://orcid.org/0009-0008-5001-9486>

e-mail: tokadmitrij@ukr.net

ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ВОЄННИХ РИЗИКІВ

У статті досліджено економічні стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту України в умовах глибоких структурних трансформацій національної економіки, воєнних ризиків, активізації євроінтеграційних змін, цифровізації управлінських і виробничих процесів. Відзначено роль залізничного транспорту як стратегічно важливої складової транспортної системи держави, що забезпечує транспортно-економічні зв'язки, мобільність населення, національну безпеку та сталий соціально-економічний розвиток регіонів. Проаналізовано сучасний стан підприємств залізничної галузі та визначено основні проблеми їх функціонування, зокрема критичний рівень зносу основних засобів, обмеженість інвестиційних ресурсів, низький рівень інноваційної активності, зростання експлуатаційних витрат, недосконалість системи управління та фінансову нестабільність. У роботі систематизовано ключові напрями формування економічних стратегій розвитку підприємств залізничного транспорту, які передбачають підвищення ефективності управління фінансовими, матеріальними та трудовими ресурсами, а також проведення оптимізації витрат, впровадження сучасних цифрових і інноваційних технологій, диверсифікацію джерел фінансування, розвиток логістичних сервісів і механізмів державно-приватного партнерства. Додатково приділено увагу потребі адаптації стратегічного управління до умов воєнного стану, проведенню післявоєнного відновлення (відбудови) економіки України з урахуванням потреб відбудови транспортної інфраструктури та посилення її конкурентних позицій. Наведено комплекс заходів і рекомендацій, які мають безпосереднє спрямування на забезпечення фінансової стійкості, інвестиційної привабливості підприємств, підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту. Впровадження таких рекомендацій сприятиме сталому розвитку галузі, підвищенню якості транспортних послуг, ефективнішому використанню транзитного потенціалу та поглибленню інтеграції України до європейського транспортного простору в довгостроковій перспективі.

Ключові слова: залізничний транспорт, ризики, економічна стратегія, інвестиції, цифровізація.

TVORONOVYCH Viktoriya, KULACHOK Volodymyr, TOKAREV Dmitro

National Transport University

ECONOMIC STRATEGIES FOR THE DEVELOPMENT OF RAILWAY TRANSPORT ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION AND MILITARY RISKS

The article examines the economic strategies for the development of railway transport enterprises in Ukraine in the context of deep structural transformations of the national economy, military risks, intensification of European integration changes, and digitalization of management and production processes. The role of railway transport as a strategically important component of the state's transport system, which ensures transport and economic ties, population mobility, national security, and sustainable socio-economic development of regions, is noted. The current state of railway enterprises is analyzed and the main problems of their functioning are identified, in particular, the critical level of depreciation of fixed assets, limited investment resources, low level of innovation activity, increased operating costs, imperfect management systems, and financial instability. The paper systematizes key areas for the formation of economic strategies for the development of railway transport enterprises, which include increasing the efficiency of financial, material, and labor resource management, as well as cost optimization, the introduction of modern digital and innovative technologies, diversification of funding sources, and the development of logistics services and mechanisms of public-private partnership. Additionally, attention is paid to the need to adapt strategic management to the conditions of martial law, to carry out post-war recovery (reconstruction) of the Ukrainian economy, taking into account the needs of rebuilding transport infrastructure and strengthening its competitive positions. A set of measures and recommendations is presented that are directly aimed at ensuring financial stability, investment attractiveness of enterprises, and increasing the competitiveness of railway transport. The implementation of such recommendations will contribute to the sustainable development of the industry, improving the quality of transport services, more effective use of transit potential, and deepening Ukraine's integration into the European transport space in the long term.

Keywords: railway transport, risks, economic strategy, investments, digitalisation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Залізничний транспорт є стратегічно важливим елементом усієї транспортної системи України. Він відіграє надважливу роль у забезпеченні національної та економічної безпеки держави – забезпечує функціонування промисловості, аграрного сектору та зовнішньоекономічної діяльності держави, виконує соціально важливу функцію пасажирських перевезень. Його розвиток безпосередньо впливає на стан економічної безпеки країни, забезпечення функціонування та задоволення потреб національної економіки, досягнення високого рівня конкурентоспроможності та конкурентних переваг економіки країни.

На поточний час підприємства залізничного транспорту всіх форм власності функціонують в умовах високих ризиків, структурних реформ і цифрової трансформації. Водночас з 2022 року в Україні значно зросли воєнні ризики та загрози, посилилася потреба швидкої інтеграції в економічний простір Європейського Союзу. При цьому залізничний транспорт зазнає величезних збитків унаслідок руйнувань від ворожих атак та вимушений додатково вживати превентивних заходів безпеки для забезпечення безперебійного функціонування транспортного сполучення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання стратегічного управління підприємствами залізничного транспорту досліджувалися у працях Макаренка М.В. [1], Яновської В.П. [1], Кузнецова С.М. [2], Диканя В.Л. [3], Мниха О.Б. [4], Мірошника Р.М. [5], Пітмана Р. [6] та інших науковців. У працях зарубіжних авторів акцент зроблено на реформуванні залізничного транспорту, підвищенні ефективності та розвитку конкуренції. Зокрема, на думку Кузнецова С.М., стратегія має розроблятися з урахуванням внутрішніх можливостей підприємства, а також зовнішніх факторів розвитку транспортного ринку [2].

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Необхідність протистояння військовій агресії та здійснення повоєнного відновлення єдиної залізничної транспортної системи України вимагають вироблення нових економічних стратегій економічної діяльності та розвитку підприємств залізничного транспорту. Все це посилюється в умовах обмеженого фінансування та надвисокого рівня зносу основних засобів залізничного транспорту.

Питання дослідження формування та застосування економічних стратегій присвячено вже багато наукових праць, проте потребують подальшого проведення дослідження питання адаптації економічних стратегій суб'єктів господарювання залізничного транспорту до сучасних умов нестабільності.

У поточних ринкових умовах суб'єкти економічних відносин постійно стикаються з питаннями виживання та досягнення високих результатів діяльності у довгостроковому періоді. Це безпосередньо активно стимулює підприємство до пошуку та розробки економічної стратегії розвитку, яка дозволить досягнути встановлених економічних цілей (у разі її успішної реалізації).

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є визначення базових економічних стратегій розвитку підприємств залізничного транспорту України та визначення напрямів підвищення ефективності їх діяльності в умовах активних дій до європейської інтеграції країни та загострення воєнних ризиків.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Залізничний транспорт є важливим елементом єдиної транспортної системи України. Тому діяльність підприємств залізничного транспорту всіх форм власності сприяє нормальному та повноцінному функціонуванню галузей економіки України, її соціально-економічному розвитку, зміцненню обороноздатності країни та міжнародній взаємодії шляхом безперервного здійснення перевезення вантажів і пасажирів, надання інших супутніх послуг, які пов'язані з перевезеннями.

Разом з цим залізничний транспорт є системоутворюючою підгалуззю національної економіки України. Він першочергово забезпечує стабільне функціонування виробничих процесів і логістики, транспортно-економічні зв'язки всередині країни та зовнішньоекономічні відносини, свободу переміщення населення й економічну безпеку держави. У такій парадигмі стратегічне управління розвитком підприємств залізничного транспорту набуває особливо важливого значення. Водночас акціонерне товариство «Українська залізниця» визнано головним об'єктом національної економіки у сфері залізничної логістики. При цьому товариство має забезпечити своє безперебійне функціонування в умовах воєнного стану, а також безпосередньо виконувати завдання і замовлення органів влади та військового управління.

Стійке функціонування транспортної системи є ключовим елементом розвитку національної економіки, забезпечення її безпеки та обороноздатності. Широкомасштабні військові дії, які наразі відбуваються на території України внаслідок російської агресії, стали достеменним доказом цього. Здатність транспортної системи швидко та вчасно здійснювати перевезення у заявлених обсягах і термінах стала надважливим елементом економічної стійкості країни та забезпеченням відсічі ворогу. При цьому атаки на морські порти та аеропорти на перших етапах військових дій повністю зупинили авіаційні перевезення і частково заблокували морські перевезення. Разом з цим робота наземного транспорту (залізничний, автомобільний, міський електричний) та його інфраструктура одразу стикнулися зі значними проблемами та моментальним зростанням навантаження.

Україна та залізничний транспорт продовжують щодня зазнавати ворожих атак та руйнувань. За попередніми розрахунками Швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA4) загальна вартість відбудови та відновлення в Україні становить 524 мільярди доларів США (506 мільярдів євро). Такі розрахунки проведено станом на 31 грудня 2024 року та продовжують зростати, оскільки військові дії та руйнування тривають [7].

Водночас потреба на відбудову та відновлення транспортного сектору України складає 78 мільярдів доларів США (75 мільярдів євро) у довгостроковій перспективі [7]. При цьому потреби залізничного транспорту складають 20 мільярдів доларів США.

Восні дії та атаки мали негативну дію на обсяги перевезення вантажів і пасажирів залізничним транспортом (рис.1).

Рис. 1. Обсяги перевезення залізничним транспортом

Джерело: складено авторами на основі [8]

Економічні стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту формуються в умовах складних трансформаційних процесів, що відбуваються в економіці України, під впливом глобалізаційних викликів, євроінтеграційних прагнень та зростання рівня невизначеності зовнішнього середовища. Для кожного підприємства залізничного транспорту формується власна економічна стратегія, а для великих підприємств таких стратегій може бути кілька.

Економічна стратегія підприємств залізничного транспорту розглядається як комплексна система довгострокових цілей, пріоритетів та управлінських рішень. Вона має виняткове спрямування на забезпечення фінансової стійкості та розвитку, підвищення ефективності використання наявних ресурсів і досягнення конкурентних переваг. Вона охоплює фінансову, інвестиційну, інноваційну, тарифну, соціальну та екологічну складові. Ці елементи (складові) взаємодіють між собою в межах єдиного стратегічного простору для досягнення мети та цілей економічної діяльності підприємств залізничного транспорту. Зв'язок складових економічної стратегії зображено на рис.2.

Методологічною основою формування економічних стратегій є системний підхід. Він безпосередньо дозволяє врахувати складність і багаторівневність залізничного транспорту як соціально-економічної системи. Водночас використання такого підходу дає змогу узгодити стратегічні цілі окремих підприємств із галузевими та державними пріоритетами розвитку транспортної інфраструктури.

Підприємства залізничного транспорту мають низку специфічних характеристик, які мають визначальний вплив на формування їх економічних стратегій та свої особливості. До них належать висока капіталомісткість, значна частка постійних витрат у структурі собівартості перевезень, тривалий строк експлуатації основних засобів та обмежена гнучкість у зміні технологічних процесів.

Окрім цього, залізничний транспорт виконує важливу соціальну функцію, яка полягає в забезпеченні доступності перевезень для населення та стабільності постачання для підприємств реального сектору економіки. Це зумовлює необхідність поєднання економічної ефективності з виконанням соціальних зобов'язань у межах економічної стратегії розвитку.

Зазначені особливості ускладнюють реалізацію класичних ринкових стратегій та потребують адаптованих підходів до стратегічного планування, які поєднують економічну ефективність і суспільні інтереси.

Фінансова стратегія. Фінансова стратегія є базовою складовою економічної стратегії підприємств залізничного транспорту. Головними цілями цієї стратегії є забезпечення платоспроможності, ліквідності, фінансової стабільності й економічної стійкості в умовах обмеженого фінансування та зростання витрат на утримання інфраструктури.

Рис. 2. Складові (елементи) економічної стратегії підприємства

Джерело: складено авторами на основі [1; 2; 3; 4; 5]

Основними напрямками фінансової стратегії є оптимізація витрат, удосконалення структури доходів, зростання ефективності використання всіх наявних ресурсів, запровадження сучасних методів фінансового планування. Разом з цим запровадження систем бюджетування та фінансового контролінгу дозволяє підвищити прозорість фінансових потоків і обґрунтованість управлінських рішень.

Інвестиційна стратегія. Інвестиційна стратегія є ключовим елементом у забезпеченні довгострокового розвитку підприємств залізничного транспорту та оновленні основних засобів. Значний рівень фізичного та морального зношення рухомого складу й інфраструктури негативно впливає на якість перевезень, безпеку руху та конкурентоспроможність галузі.

Пріоритетними напрямками інвестиційної стратегії є оновлення (придбання та модернізація) локомотивного та вагонного парку, оновлення (придбання та модернізація) колійного господарства, розвиток логістичних центрів та інтермодальних перевезень, розвиток західних прикордонних залізничних переходів та розбудова європейської залізничної колії шириною 1435 мм на території України. В умовах обмеженого бюджетного фінансування особливого значення набуває залучення міжнародних фінансових організацій (кредитного та грантового фінансування) та приватного капіталу на засадах державно-приватного партнерства.

Інноваційна стратегія. Інноваційний розвиток є обов'язковим елементом випереджаючого технологічного розвитку залізничного транспорту та одночасного підвищення ефективності його діяльності. Активна реалізація інноваційної стратегії та поступове впровадження нових технологій і техніки зумовлює зниження експлуатаційних витрат, витрат на обслуговування та ремонт техніки, сприяє підвищенню продуктивності праці та зростанню якості транспортних послуг.

Інноваційна стратегія повинна бути спрямована на впровадження енергоефективних технологій, новітніх зразків рухомого складу та техніки (локомотиви, вантажні та пасажирські вагони, електропоїзди, дизель-поїзди, спеціальна техніка для будівництва та ремонту інфраструктури), сучасних систем сигналізації та автоматизації, цифровізацію технологічних і економічних процесів, а також на розвиток науково-дослідної діяльності в галузі залізничного транспорту.

Цифровізація є одним із головних елементів трансформації економічних стратегій підприємств залізничного транспорту та стратегічним чинником розвитку. Цифрові технології дають можливість оптимізувати управління перевезеннями, підвищити точність планування та зменшити операційні витрати. До основних напрямів цифрової трансформації належать впровадження автоматизованих систем управління рухом поїздів, електронного документообігу, систем моніторингу технічного стану інфраструктури та використання аналітики даних з метою прийняття найкращих управлінських рішень.

Тарифна стратегія. Тарифна політика є важливим інструментом реалізації економічної стратегії підприємств залізничного транспорту та управління доходами. В Україні тарифоутворення значною мірою

регулюється державою, що обмежує можливості підприємств щодо гнучкого реагування на зміни ринкової кон'юнктури.

Ефективна тарифна стратегія повинна базуватися на таких принципах:

- ✓ економічна обґрунтованість тарифів на послуги з перевезення вантажів і пасажирів залізничним транспортом;
- ✓ прозорість механізму формування тарифів на послуги з перевезення вантажів і пасажирів;
- ✓ диференціація тарифів залежно від виду перевезень;
- ✓ стимулювання збільшення обсягів перевезень (вантажів, пасажирів).

Перспективним напрямом є впровадження гнучких тарифних моделей, які враховують сезонність, завантаженість інфраструктури та платоспроможність споживачів. Це дозволить не лише підвищити доходи підприємств, але й збалансувати попит на транспортні послуги.

Соціальна стратегія. Підприємства залізничного транспорту виконують важливу соціальну функцію – одночасно забезпечують і доступність транспортних послуг, і зайнятість населення. Соціальна складова економічної стратегії полягає у забезпеченні стабільної зайнятості, розвитку людського капіталу, зростання соціальної відповідальності підприємств залізничного транспорту. Інвестиції в персонал сприяють зростанню ефективності діяльності галузі.

Екологічна стратегія. Сучасні економічні стратегії підприємств залізничного транспорту повинні враховувати екологічні аспекти. На сьогодні загально визнано, що залізничний транспорт є одним із найбільш екологічно безпечних видів транспорту. При цьому необхідно продовжувати активну роботу для подальшого зниження негативного впливу на довкілля.

Таким чином екологічна стратегія має включати такі елементи та напрями:

- ✓ скорочення викидів шкідливих речовин;
- ✓ впровадження екологічно чистих технологій;
- ✓ зменшення рівня шумового забруднення;
- ✓ раціональне використання природних ресурсів.

Активне впровадження екологічних стратегій підвищує соціальну відповідальність підприємств та сприяє їх позитивному іміджу, що є важливим чинником інвестиційної привабливості.

Управління ризиками та антикризові стратегії. Діяльність підприємств залізничного транспорту супроводжується високим рівнем ризиків, серед яких фінансові, операційні, логістичні та зовнішні ризики. Саме тому невід'ємною складовою економічної стратегії розвитку є управління ризиками. Антикризові стратегії передбачають розробку механізмів реагування на зовнішні загрози та забезпечення безперервності функціонування транспортної системи.

Фінансово-економічний стан підприємств залізничного транспорту є пріоритетним фактором формування та реалізації їх економічних стратегій. В умовах обмеженого бюджетного фінансування та зростання витрат на утримання інфраструктури фінансова стабільність галузі залишається вразливою.

Для підприємств залізничного транспорту основними проблемами фінансового характеру є:

- ✓ довготривала та накопичена за попередні періоди нестача обігових коштів;
- ✓ значний рівень зносу основних засобів (інфраструктура, рухомий склад);
- ✓ державне регулювання тарифів на перевезення, яке не завжди покриває реальні витрати (нижче собівартості).

Велика частина витрат залізничного транспорту має постійний характер, що ускладнює швидко адаптацію до змін ринкової кон'юнктури. У зв'язку з цим стратегічно важливим є впровадження фінансових стратегій, орієнтованих на підвищення рентабельності, зменшення витрат та оптимізацію структури доходів.

Інтеграція до європейського транспортного простору. Європейська інтеграція України відкриває нову сторінку для розвитку залізничного транспорту. Проте такий рух водночас вимагає адаптації до стандартів та норм Європейського Союзу. Це стосується технічних параметрів інфраструктури, екологічних вимог, систем управління та безпеки руху поїздів, побудови фінансово достатньої системи забезпечення розвитку залізничного транспорту.

Економічна стратегія в контексті євроінтеграції повинна передбачати:

- ✓ гармонізацію нормативно-правової бази;
- ✓ розвиток міжнародних залізничних коридорів;
- ✓ модернізацію прикордонної інфраструктури;
- ✓ залучення фінансування з європейських засобів.

Беззаперечно, що інтеграція до європейського транспортного простору несе в собі позитивні переваги – зростання транзитного потенціалу України, побудова сучасного та фінансово достатнього ринку перевезення вантажів і пасажирів залізничним транспортом, розвитку конкуренції та демонополізації ринку.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Підприємства залізничного транспорту відіграють ключову роль у розвитку національної економіки, забезпечуючи стабільні вантажні та пасажирські перевезення, підтримуючи міжгалузеві зв'язки. Сучасні

умови господарювання (зношеність інфраструктури, обмежене фінансування, конкуренція з іншими видами транспорту, воєнні та економічні виклики) зумовлюють необхідність перегляду традиційних підходів до управління та формування економічних стратегій.

Найбільш актуальними для підприємств залізничного транспорту стають виключно ті економічні стратегії, впровадження яких підвищить ефективність використання всіх наявних ресурсів, сприятимуть відновленню пошкодженої інфраструктури та рухомого складу, диверсифікації джерел доходів, оптимізації витрат, забезпечать дієвий інноваційний розвиток, м'яку інтеграцію в європейський простір, адаптацію до сучасних ринкових умов.

Формування та реалізація ефективних економічних стратегій сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємств, поліпшенню якості транспортних послуг та забезпеченню фінансової стабільності залізничного транспорту.

Література

1. Економіка залізничного транспорту: навч. посіб. / М. В. Макаренко, В. П. Яновська, В. І. Творонович, О. Р. Приймук та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. В. П. Яновська. 2-ге вид., перероб. Київ : ПрофКнига, 2019. 364 с.
2. Кузнецов Є. М. Формування економічної стратегії підприємств залізничного транспорту в умовах нестабільності. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 70. С. 45–52.
3. Дикань В. Л. Стратегічне управління підприємствами залізничного транспорту : монографія. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 356 с.
4. Мних О. Б. Цифровізація як стратегічний напрям розвитку залізничного транспорту України. *Економіка та управління транспортом*. 2021. № 2. С. 18–26.
5. Мірошник Р. М., Федак К. С. Стратегічні напрями розвитку залізничного транспорту України в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2019. № 20. С. 112–118.
6. Pittman R. Railway restructuring and competition. *Journal of Transport Economics and Policy*. 2018. Vol. 52, No. 2. P. 85–103.
7. Оновлена оцінка потреб України на відновлення та відбудову. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>
8. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
9. Бутенко Н. В. Економіка залізничного транспорту : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 284 с.
10. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 р. № 273/96-ВР. Дата оновлення: 31.10.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Калініченко Л. Л. Інвестиційна політика підприємств залізничного транспорту. *Фінанси України*. 2018. № 11. С. 89–97.
12. Пащенко Ю. Є. Управління ризиками в діяльності транспортних підприємств. *Науковий вісник ХНУ*. 2020. № 3. С. 73–80.
13. Шкляр А. В. Фінансово-економічна стійкість підприємств залізничного транспорту. *Економічний аналіз*. 2019. Т. 29, № 1. С. 156–162.

References

1. Economics of railway transport: a textbook. / M. V. Makarenko, V. P. Yanovska, V. I. Tvoronovich, O. R. Priymuk et al.; ed. by co-authors and scientific editor V. P. Yanovska. 2nd ed., revised. Kyiv: ProfKnyga, 2019. 364 p.
2. Kuznetsov E. M. Formation of the economic strategy of railway transport enterprises in conditions of instability. *Bulletin of the Economy of Transport and Industry*. 2020. No. 70. P. 45–52.
3. Dykan V. L. Strategic management of railway transport enterprises: monograph. Kharkiv: UkrDUZT, 2018. 356 p.
4. Mnykh O. B. Digitalization as a strategic direction of the development of railway transport in Ukraine. *Economics and Transport Management*. 2021. No. 2. P. 18–26.
5. Mirosnyk R. M., Fedak K. S. Strategic directions of the development of railway transport in Ukraine in modern conditions. *Economy and Society*. 2019. No. 20. P. 112–118.
6. Pittman R. Railway restructuring and competition. *Journal of Transport Economics and Policy*. 2018. Vol. 52, No. 2. P. 85–103.
7. Updated Assessment of Ukraine's Needs for Recovery and Reconstruction. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>
8. State Statistics Service of Ukraine [Electronic resource]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (access date: 21.12.2025).
9. Butenko N. V. Economics of railway transport: a textbook. Kyiv: Center for Educational Literature, 2017. 284 p.
10. On railway transport: Law of Ukraine dated 04.07.1996 No. 273/96-BP. Update date: 31.10.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Kalinichenko L. L. Investment Policy of Railway Transport Enterprises. *Finance of Ukraine*. 2018. No. 11. P. 89–97.
12. Pashchenko Yu. E. Risk Management in the Activities of Transport Enterprises. *Scientific Bulletin of KhNU*. 2020. No. 3. P. 73–80.
13. Shklyar A. V. Financial and Economic Stability of Railway Transport Enterprises. *Economic Analysis*. 2019. Vol. 29, No. 1. P. 156–162.